

Валентина Антоненко

В'ячеслав Альохін

(Покровськ, Україна)

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА ТА УПРАВЛІННЯ

(Інвестиційна діяльність та фондові ринки)

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧОЮ ПОТУЖНІСТЮ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Серед актуальних проблем економічного сьогодення надто вагомою і затребуваною є проблема управління інвестиціями у виробничу потужність вітчизняних підприємств, а саме обґрунтування альтернативи: її (потужності) підтримання чи розвиток, бо переважна більшість вітчизняних підприємств має надто застаріле, фізично і морально зношене технологічне устаткування.

Найбільш вагомою ця проблема висувається для металургійних підприємств, на яких устаткування працює протягом всього року і в тяжких умовах, пов'язаних із негативним впливом високих температур, газів, пилу, кислот тощо. Крім того, в металургійній галузі ще накопичилися й інші серйозні проблеми, бо протягом усього періоду незалежності Україна не будувала технічно нових металургійних виробництв, а проводилася лише вибіркова модернізація, орієнтована не на удосконалення виробництва, а на заміну морально та технічно застарілого обладнання. У результаті на більшості з них спостерігається досить значний фізичний і моральний знос обладнання (50–65%), низька продуктивність праці, велика матеріаломісткість та енергоємність виробництва [1]. Отже, для вітчизняної металургії проблема забезпечення функціонування виробничої потужності підприємств є надто актуальною.

Фахівці, що займаються інвестиційними питаннями, найчастіше переймаються інвестиціями у нові проекти та менше приділяють увагу використанню так званої «базової» (тої, що є в наявності) техніки. Але не завжди доцільним та економічно обґрунтованим є рішення щодо відмови від продовження використання «базової» техніки і її заміну на нову. Йдеться про обґрунтування рішення щодо доцільності такої заміни, що показано наочно у вигляді рис. 1.

Рисунок 1 - Управління виробничою потужністю підприємства

На першому етапі управління виробничою потужністю здійснюється вибір між технічною підтримкою діючого обладнання і придбанням нового. Методи і принципи оцінки цих варіантів є певним чином напрацьовані, але звернемо увагу на специфічні особливості металургійного виробництва: вартість металургійного обладнання є критичною для джерел його фінансування, а наслідки його зупинки – для продовження технологічного процесу.

На другому етапі обирається варіант простого чи розширеного відтворення, залежно від наявності та розмірів попиту на продукцію підприємства. Як видно, до простого відтворення відносяться технічне обслуговування та капітальний

ремонт без модернізації, причому технічне обслуговування має певний вплив на час і аварійність капітальних ремонтів; а в металургійному виробництві, враховуючи умови експлуатації обладнання, капітальні ремонти проводяться щороку або навіть частіше. Як видно зі схеми (рис. 1), технічне обслуговування відноситься до операційної діяльності, і тому витрати на його проведення включаються до собівартості продукції у періоді їх фактичного здійснення, що є вигідним для підприємства, на відміну від витрат з інвестиційної діяльності, які будуть включатися до витрат у майбутніх періодах в частині - амортизаційних витрат. Цей аспект частково впливає на рішення підприємства щодо відтермінування капітальних ремонтів; а розширене відтворення вимагає великих розмірів інвестицій, які пов'язані зі значними капіталовкладеннями.

Необхідно також зауважити на те, що при виборі простого чи розширеного відтворення необхідно врахування попиту на продукцію підприємства. Доречно вказати, що для великих за масштабами металургічних підприємств наразі не варто збільшувати виробничі потужності, бо є ризик відчутти обмежувачий вплив антимонопольного законодавства, тому більш обґрунтованим для них вдається, принаймні на сьогодні, саме просте відтворення.

На третьому етапі робиться вибір конкретного методу проведення простого чи розширеного відтворення обладнання. Враховуючи усе вище сформульоване, принципово логічним є метод здійснення капітальних ремонтів металургійного обладнання, із технічною підтримкою його між цими ремонтами, аби зменшити аварійність та незаплановані простої металургійного підприємства.

Література:

1. Хаустов В. З чого починалося і що маємо? / В. Хаустов, В. Венгер. - Металургія України. 2019. - Вип. 11. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zn.ua/ukr/promyshliennost/metalurgiya-ukrayini-306344_.html.

Антоненко Валентина Миколаївна, 380-50-428-84-57,
valentyna.antonenko@donntu.edu.ua, ДонНТУ, доцент, к.е.н., доцент

Альошін В'ячеслав Володимирович 380-99-520-17-03,
viacheslav.alokhin.fem@donntu.edu.ua, ДонНТУ, студент 4 курсу